

HAJLIÉRMÉGEI NAJLÓ

Előfizetési árak

Helyben:		Vidéken:	
1 óra	1 K.	1 óra	1 50 K.
1 évre	3 K.	1 évre	4 50 K.
6 évre	6 K.	1 évre	9 K.
1 évre	12 K.	1 évre	18 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szent István-ter 1.
TELEFON 208
Egyes szám: 4 fillér.
Hirdetés díjszabás szerint.

Felölös szerkesztő és laptulajdonos: Baranyay Lajos.

Kövessük A PÉLDÁT.

Mint mikor az eke felvágja az anyaföld húsát s messzire irányt mutat a járó-kelőnek; mint mikor a felkelő nap aranypalástja beragyogja az ég peremét és világosságot terjeszt; mint mikor az üstökös a bibliai királyoknak és pásztoroknak megmutatta az utat a jászolhoz és felkelének azok, hogy elvigyék aranyukat, tömjénüket és mirhájukat; ugyanazonképen mutatta meg az utat a magyar Debrecen minden nemzeteknek és népeknek, hogy hogyan kell gondolkodni annak, aki a nemzet felszaggatott sebeit gyógyítani akarja.

Elhatározta Debrecen, hogy a megisméltótt tatárdúlás szomorú nyomat a Kárpátok lejtőiről eltünteti. Elhatározta Debrecen, hogy egymaga egy elpusztított magyar községet fog életre hívni. Elhatározta Debrecen, hogy példát statuál, miként kell hozzájárulni ahhoz, hogy felszáradjanak a könnyek, hogy a porladozó romok füstös gerendák, a véráztatla göröngyök helyén, ahol az orosz barbarizmus ült orgiákat, új élet szüléssék.

Debrecen példája, mint egy magas világitótoronyból szétáradó reflektor fénye kell, hogy bevilágítsa az országot s e fény mellett felgyuladjanak az áldozatkészség oltárai.

Békés időben, ha tűzvész pusztít el egy községet, országos gyűjtést engedélyeznek a hatóságok. Ha jégeső, úszóg, sáska pusztítja el a tájat, ezen és ezen indulnak szerte szét az országban s közadakozásból a romlás tanyája új életre éled. Felépülnek a fehér házak s az újraépített Isten házában megkondulnak a harangok s a hálaíma száll, száll azokért, akik feleslegükből jutattának.

Debrecen példája szólít! S mi, akiket nem látogatott meg az Ur, érezzük az ellenállhatatlan erőt, amely áldozatra hív. Cselekednünk kell, elhatározásunkkal oda kell állnunk azok

sorába, akik átérzik az ellenség által hajléktalanná tett testvérek mártíromságát. Az első közé kell oda állnunk, hogy a nemes példa terjedjen, mint a tisztító fergeteg, mint a termékenyítő eső.

Debrecen megmutatta az utat,

miként a bibliai üstökös s mi látjuk a pásztorokat, amint felkelének napkeleten és napnyugaton, a hideg északon és meleg délen s vivének a nélkülözőknek aranyat, fát és mindent, miből kényelmes hajlékukat újra építhetik.

A világháború.

Ujra Hindenburg.

A tábornok hadseregei a lengyelországi hadszíntéren a legszébb eredményeket érik el, a prazsnisi áttörésnek diadalmas folytatása most következik igazán. A német csapatok átkeltek a Windau folyón és ott a tegnapi nagy bekerítés után tizenegy tisztet, kétezernegyszázötven főnyi legénységet, három ágyút és több gépfegyvert zsákmányoltak.

Hindenburg seregének egyik vezére, Gallwitz tábornok egymaga nyolcvannyal tisztet, tizenhátezeröttszáz főnyi legénységet, tizenhárom ágyút, nyolcvan géppuskát és hat aknavetőt zsákmányolt. A Visztula melletti dicsőséges eredményeket kiegészíti, hogy Mackensen seregei tegnap a Bug és a Visztula közötti területen több egész sor orosz előállást foglaltak el. Ezen a területen alighanem nagy harc fog kifejlődni.

A nyugati harctéren.

Nevezetesebb esemény nem történt. Mig az oroszok a tegnapi egy napon huszonkilenc ezer foglyot vesztek, addig a nyugati hatalmasságok a tegnapi napon meglehetősen békének örvendhettek. Az angol és francia ujságok beírják azzal, hogy az oroszokat készítik elő a jövőtti eseményekre. Am megemlékezésre méltó az a kudarc, amelyet a Dardanellák körül szenvednek az angolok és franciák és amelyről különösen Hamilton tábornok ir egy megdöbbentő jelentést Kitchener lord hadügyminiszternek, akiknek egész skót csapatok katasztrófáját jelenti.

A Balkán

meglehetősen nyugodt Románia akciót fog indítani állítólag abban az irányban, hogy Oroszország nyomban bocsássa szabadon azokat a román állampolgárokat, akiket kémkedés hamis gyanúja miatt letartóztattak Bulgáriában nap-nap után erősebb az ententeellenes hangulat, Görögország minden érdeklődését pedig a most lábadozó király egészségi állapota veszi igénybe.

Ujabb események.

A harc a Visztula és a Bug között javában folyik.

Az oroszok rendkívül szíves ellenállást fejtenek ki és az arcvonal több pontján kézitúsára engedték jutni a dolgot, mielőtt állásaikat földadták.

A Bugnál Sokal vidékén csapataink az ellenséget a makacsul védett helységek egész sorából kiűzték.

Krasznosztav városát és a Zolkievkától északra lévő magaslatokat német erők elfoglalták.

A szövetségesek a Visztulától nyugatra is támadnak.

Szennától északkeletre átrötek az orosz arcvonalat.

Az ellenség ennek a nyomásnak engedve, kiüríti a Visztula és a kielce-rádomi vasút között lévő állásait.

Kelet-Galiciában a helyzet nem változott.

A foglyok száma újból emelkedett.

Below tábornok hadserege újabb négyezret fogott el. A délkeleti harctéren szintén elfogtak kétezer foglyot és sok hadiszert zsákmányoltak.

Az olasz kudarc.

Az ágyutüz valamennyi arcvonalon még tart. A Col di Lana ellen intézett több győnőbb támadást visszavertünk. Az ellenséget súlyos veszteség érte.

Elsüllyesztett cirkáló.

Buvárnaszádaink egyike ma reggel Raguzától délre megtorpedózta és elsüllyesztette a Giuseppe Garibaldi olasz cirkálót. A cirkáló 15 perc alatt süllyedt el.

A 35. gyalogezred DICSÉRETE.

Pilsenből Székesfehérvárra helyezett 35. gyalogezredet magas kitüntetés érte a harctéren tanúsított vitézségeért. A hivatalos irás a kitüntetésről vasárnap érkezett meg a helybeli katonai parancsnokságokhoz.

A Steiger tábornok parancsnoksága alatt küzdő 35. sz. gyalogezrednek, mely négy napos elkeseredett küzdelmekben kitűnően helyt állt, különös elismerésemet fejezem ki.

Frigyes főherceg sk. labornagy.

A 35. sz. gyalogezred az utolsó éjjelen az oroszoknak az... i hidő ellen intézett folytonos és legerősebb támadásait verte vissza, a Dnyeszterrel a hátuk mögött, s anélkül, hogy egy hid, vagy járható átjáró felett rendelkeztek volna, tartott ki ezen vitéz ezred és a számbeli túlsúlyban levő ellenséget összelötte. A saját állásáig előnyomuló oroszokat pedig a tartalék bevonásával teljesen megsemmisítette. Ezen kiváló teljesítménynek elismerésül ezen ezrednek elismerésemet fejezem ki.

von Geroch

német labornoki parancsnokság

SÖVEGJARTÓ vászonárubáza, Barátok épülete.

Nagy választék

színes zephijrek, karton, schiffon és damastból. Különféle vásznak, törölközők, abrosz, lepedők és zsebkendőkből. Agy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracszövetekből.

OLCSÓ

szabott árak

Egyes szám ára 4 fillér.

A SZÉKESFEHÉRVÁRI HADSEGÉLYEZŐ HIVATAL BESZÁMOLÓJA.

Apponyi Albert gróf háborus előadása.

A székesfehérvári Hadsegélyező Hivatal fényesen sikerült nyilvános beszámoló ünnepséget tartott vasárnap délelőtt a vármegyéhez nagyteremben, amely ünnepségnek tündöklő díszre Apponyi Albert gróf előadása volt.

A Bizottság működésének megtekintésére és beszámolóára Budapestről az Országos Hadsegélyező Hivatalból a következők jöttek el: Kirchner Herman altábornagy, a Hadsegélyzők főfelügyelője és neje, dr. Oroszy Géza, Jeszenszky József huszárszázados, Székely Miklós és Pauer Béla főhadnagy, afővárosi Országos Hadsegélyezőbe beosztott tisztviselők. Apponyi Albert gróf és báró Manndorff Géza mint meghívott vendégek jelentek meg a beszámolóon.

A Hadsegélyző megtekintése.

A magas vendégeket a reggeli gyorsvonatnál gróf Széchenyi Viktor, főispán, dr. Saára Gyula polgármester, Szűcs Jenő alispán, Kenessey István alezredes és a Bizottság tagjai várták s a megérkezés után a Hadsegélyző Hivatal helyiségébe mentek, ahol az összes könyvezetéseket, a Bizottság működését az altábornagy és kísérete átvizsgálta, s minden tekintetben a legnagyobb melegezésnek adott kifejezést, kijelentette hogy a vidéki Hadsegélyzők között a székesfehérvári az első helyén áll.

Beszámoló ünnepély a vármegyeházán.

A Hadsegélyző megtekintése után a vendégek a bizottsággal a vármegyeházára mentek, ahol ekkor már a nagytermet a város etökelő közönsége zsúfolásig megtöltötte, úgy hogy nagyon sokan kiszorultak az ünnepélyről. Az ünnepély fényét nagyban emelte dr. Prohászka Ottokár megyéspüspök megjelenése, aki szintén résztvett a beszámolóon.

A beszámoló ünnepély bevezetője gróf Széchenyi Viktor főispán beszéde volt, amelyben Apponyi Albert grófot üdvözölte a megjelenéséért. A város örömet tolmácsolja — mondotta a főispán, mikor az ország egyik legnagyobb emberét, a nemzet egyik legrokonszenvesebb politikáját üdvözölheti Székesfehérvár falai között. Az üdvözlő beszédet többször megszakította a közönség kitörő éljenzése, amellyel Apponyi mellett tüntetett. Ezután a 35. gyalogezred zenekara adott elő egy gyönyörű imaszámot hárfán, harmóniumon és vonós hangszereken.

Apponyi Albert gróf előadása.

Kenessey Kálmáné a Hadsegélyző elnöke rövid beszédben üdvözölte Kirchner altábornagyot,

megnyitotta — a beszámoló ünnepélyt s fölkerlte Apponyi Albert grófot háborus előadásának megtartására.

Zugó taps és hosszantartó éljenzés tört ki, mikor Apponyi szölvára emelkedett, úgy hogy percek múlva kezdhettem meg beszédét. A nagy lángész azt fejtegette hogy tulajdonképpen ki is az oka ennek a nagy világégésnek. Majdnem egy óras beszédjével a közönséget teljesen magával ragadta.

A világnak nincsen békésebb természetű népe — mondotta — mint éppen a magyar nemzet Ausztriával együtt. Földrajzi és minden tekintetben a békés haladásra vagyunk praedestinálva s nekünk igazán nincsenek hódító terveink, nekünk elég, aminél van és mi csak azt akarjuk, hogy ne bántson senki, ne akadályozzon senki minket a békés gazdasági, kulturális haladásunkban. Ezt a népet igazságosan senki sem vádolhatja avval, hogy háborút akar. Folyton a német militarizmust, a német terjeszkedési vágyat hangoztatják ellenségeink, pedig a vadjuk, határozottan állítjuk, ragalom. Németország sem gondolt senki földjére, csak a saját nagyságát, gazdagságát munkálta, amelyet aztán megirigyeltek.

A francia? Semmi érdekeltenél nincs vele, szinte azt lehet mondani, hogy sajnálata méltó. Valahogyan meg lehet érteni jt. A csufos vereség fáj neki, azt nem tudja elfelejteni, fáj neki az elvesztett földdarab, azt akarja vissza szerezni. A nagy világtelfordulásnak főokozója a cári hatalom, amelynek kifejezett terve, hogy az összes szlávorságot politikai, gazdasági és vallási rabszolgaságába hajtsa és valamennyin közvetlenül, vagy közvetve a mindennek cárja uralkodjék. Ezt a szándékát elárulta akkor, amikor garanciát vállaltunk Európa előtt, hogy Szerbia területi épségét, szabadságát nem akarjuk bántani, csak büntetni szándékozunk a gazdaságáért, mégis az orgyilkosok mellé állt, sőt a cár a trónbeszédjében nyilant ki is mondotta az összes szlávoknak jogára alá való hajtását.

Országunk csak az ürügyet kereste terve keresztülvitelére s azért kapva-kapott a szerbiai konfliktuson. A francia is örült az alkalomnak, hogy a kölcsönt a németeknek visszaadhassa, az angol eljárása azonban megbélyegzett, mert az irigység, az üzleti kapzsiság, Németország gazdasági féltékenysége sorakoztatta a bárbar kelet, az orosz abszolutizmus mellé, hogy annak kolosszus erejével üthessen nagy sebet a németen. Olaszország eljárásáról (le vele, ne is beszéljünk róla, kiáltotta a közönség) hát ne is beszéljünk. Erről még kritikát sem lehet mondani.

Es hogy az orosz minő erőszakos eszközökkel végzi az ő nagy szláv politikáját, megmutatta a pár hónapos galíciai uralma alatt, ahol ő már végleges berendezke-

déseket tett. Ennek az uralomnak mégis van egy haszna. Közvetlenül tapasztalhatták azok, akik talán félszemmel feleje sandítottak, hogy mit jelen orosz uralom alatt lenni. Mikor így kifakadunk az orosz ellen, nem a népet értjük, hiszen az sajnálatra méltó becsületes ember, most köztünk vannak, tapasztalhatjuk, hanem kizárólag a lenyűgöző orosz hatalmat, a carizmust értjük, amelynek céljai keresztülvitelére ezek a szegények csak áldozati eszközök.

A magyar nemzetnek ez a harc a létharca. Arról van szó, hogy akár e tovább is mulajához-méltóan független maradni, vagy lemondani róla. Ha a régi akar maradni, a vég-sőkig kell küzdenie, mindaddig, amíg ezt a szláv törekvést teljesen le nem gyúrte, míg úgy nem teperte a földre, hogy belátható időn belül még gondolnia sem lehessen terjeszkedő hatalmi túltengésére.

Matematikailag kimutathatjuk, hogy a legyőzés meg lesz, a győzelem csak a miénk lehet.

Mikor ezt a világtudást a béke idejében kiképzett katonaság végezte, tehát az éltsereg mindkét részről, jöllehet az orosz felemelés számbeli túlsúlyban volt, nem tudott legyőzni minket. Most már egyáltalában nem gondolhat győzelemre: s ennek titka a mi szellemi fölényünkben rejlik.

A mi fiainkat pár hét alatt ki lehet képezni katonáknak olyannyira, hogy a harctéren helyt tud állni, az orosz azonban erre képtelen. A sokkal alacsonyabb műveltségű oroszból ily rövid idő alatt nem lehet katonát faragni. A fölény tehát feltétlenül a miénk, a végső győzelmet okvetlen mi fogjuk kivívni.

Egy nagy haszna van a monarchia létküzdelmének. Fényesen bebizonyítottuk mindenkinek, hogy az, akire a monarchia a legválságosabb időben számíthat, a magyar. Hogy senki úgy meg nem állja helyét, mint mi.

Ennek feltétlenül kell, hogy hatása legyen, mert kétségtelenül bebizonyítottuk azt, hogy a monarchiának sziklaalapja mi vagyunk. Eppen most indítottunk meg ismét egy hatalmas, győzelmes offenzívát, amely könnyen a döntésre viheti a hosszú küzdelmet. De bármily sok és hosszú áldozat is legyen még hátra, csüggedetlen kitartással kell végigküzdenünk. A cél elérése, a győzelem a miénk lesz.

A gyönyörű beszéd végzetével valósággal tombolt a közönség, s tüntető lelkesedéssel ünnepelte a nemzet nagyfiát, büszkeségét. A beszéd után a katonazenekar a Himnusz és Gotterhalt néhány akkordját játszotta el.

A Hadsegélyző munkájának ismertetése.

Ezután következett a Hadsegélyző 11 hónapos munkálkodásának ismertetése, amelyet Baranyai Lajos adott elő. Hosszasabban ismertette a lefolyt év tevékenységét, a Hadsegélyző sok oldalú háborus munkáját, majd azután rövid statisztikai kimutatást adott a város és a vármegye közönségének természetbeni és pénzbeli adományairól. Katonák karácsonyára a harctérre mintegy 12,000 K. értéket küldött. A szegény ifthonmaradottaknak is boldog karácsonyt rendezett. A fényesen bevált gyűjtőköcsi akció-

jával körülbelül 12—14.000 K. értékű élelmiszert gyűjtött, amelyet nagy részben a hadikórházaknak adott, más részt pedig a harctérre küldött és az üdülő katonák számára juttatta. Azonfelül 200—300 hadbavonult családot is segélyezett vele. Különféle gyűjtései nagyszerűen sikerültek. Katonák után tudakozódó irodája is áldásos munkát végez.

A természetbeni adományoknak rövid statisztikája a következő:

Téli ruha katonáknak	8700 drb.
Féhernemű	5550 "
Tollvankos	1710 "
Felsőruha	150 "
Melg mellény	90 "
Bunda	12 "

Élelmiszer:

Burgonya	3250 kgfr.
Bab	1800 "
Liszt	4100 "
Szalonna	90 "
Zsir	100 "
Hus	80 "
Kenyér	479 drb.
Tojás	12000 drb.
Bor, sör	400 liter
Csirke	290 drb.
Szappan	900 kgfr.
Dohány, cigaretta	121 cs. 3000 cig.
Fém	8500 kgfr.

és sok egyéb természetbeni adományok.

Pénzbeli adományok:

1914. szept. 4-től 1915. júl. 1-ig.	
Összes bevétel:	49812-87 kor.
Összes kiadás:	34031-49 kor.
Pénztármaradvány	15781-38 kor.

Kirchner altábornagy felolvasása.

A beszámoló ismertetést a közönség lelkes éljenzéssel vette tudomásul, amely után Kirchner Hermann altábornagy tartott elvezetés ismertető felolvasást a Hadsegélyzőről, amelyet a közönség sok tappsal honorált.

A 17. honvédelmagyozred önkéntes tisztifolyamának énekara több énekszámot adott elő dr. Farkas Béla önkéntes vezetés mellett oly gyönyörű sikerrel, hogy a közönség hosszabb ideig a legmelegebben ünnepelte a derék katonákat és Szaák Elemér százados, akinek az érdeme, hogy ezek a diplomás vitézek ilyesmit produkálnak a nehéz háborus tudomány tanulásá mellett.

A fényesen sikerült gyűlést az elnök zárta be, amely után a katonazenekar a Himnusz játszotta el.

Társasbéd a vendégek tisztelőtére.

A háborúra való tekintettel a nyilvános bankett mellőzésével a magas vendégek tisztelőtére zártkörű társasbédet rendeztek, amelyre csak a város hivatalainak főnökei, a politikai pártok és nagyobb társadalmi egyesületek elnökei voltak hivatalosak. Az ebédjeggel rendezett társas összejövetelen összesen 42-en vettek részt dr. Prohászka Ottokár megyéspüspökkel az élén. A megyéspüspök nagyszabású, gyönyörű felkösztő beszédet mondott a nemzet büszkeségére Apponyi Albert grófra és Kirchner Herman altábornagra.

A gyűlést és a harang hasonlatából kiindulva páratlan szónoki művészcseteléssel rajzolta meg Apponyi alakját a nemzet ifthon háborujában. Megkapó képen állította be az ünnep keretébe a

szeretreméltó altábornagy képét, aki mint katonája, miután a kardjával már megtette a kötelességét, most az itthoni nagy háborús jöteknonykodási munkának a vezére.

Apponyi Albert szintén hosszabb és gyönyörű beszédben válaszolt a megyéspüspöknek, szónoki kincsének aranyzárlatából összeszöve mutatta be, hogy kicsodája dr. Prohászka Ottokár megyéspüspök az egyháznak, a magyar nemzetnek, a társadalomnak. Kirchner altábornagy a két felköszöntő beszéd előtt a nemzet ősz uralkodóját, a királyt éllette meg szavakkal. Végül pedig Szücs Jenő alispán mondott köszönetet a Hadsegélyező-fáradósáráért.

Az illusztris vendégek délután látogatásokat tettek a városban, s az esti gyorsvonattal utaztak vissza a fővárosba.

Az adófelszámolási bizottság a lajstromokat a következő napokon fogja tárgyalni:

1—8 tételét f. hó	26-án;
9—16 " " "	27-én;
17—24 " " "	28-án;
25—32 " " "	29-én;
33—40 " " "	30-án;
41—49 " " "	31-én;

tárgyalja. A tárgyalás helyéről és napjáról az adókat egyébként külön meghívóval is értesítik.

Háborus apróságok.

A megdagadt rövidhír. Arra a titokzatos folyamatra, melynek szövevényes útjain át a legegyszerűbb rövidhír is hazug szörnnyeteggé dagad az entent sajtóban, jellemző fényt vet egy német folyóirat, mely nyomon követte egy ilyen hír sajtószzerű és mulatságos metamorfózisát. Ime öt kurta fejezetben az érdekes változás:

Kölnische Zeitung: Mikor Antwerpen bevételének híre megerkezett, megkondultak a harangok...

Matin: A Kölniçe Zeitung tudósítása szerint Antwerpen bevételkor kényszerítették az ottani papokat, hogy hosszassák meg a harangokat...

Times: A Matinnak Kölnből származó értesülése szerint a németek hivatalaikból elűzték azokat az antwerpeni papokat, kik a város elfoglalásakor vonakodtak meghuzni a harangokat...

Corriere della Sera: A Times Párison át Kölnből azt a hirt kapta, hogy a németek tömlöcbe vetették azokat a szerencsétlen papokat, kik Antwerpen elestekor vonakodtak meghuzni a harangokat...

Matin: Az a hír, melyet a Corriere della Sera Londonon át Kölnből kapott, megerősíti azt az értesülést, hogy Antwerpen barbár hódítói a szerencsétlen belga papokat, kik hősiessen megtagadva az engedelmességet, nem harangoztak, mind-megannyi eleven nyelvet, fejlet fele hozzákötötték a nagy harangokhoz s azután meghuzták a harangokat...

Savanyu káposzta. Egy szálás, bosnyák katonára fektűt rendkívül súlyos állapotban az ágyban. Az orvosok már lemondottak az életéről s már úgy tetszett, mintha csak egy-két órája lett volna hátra. A beteg azonban eszméletlenül volt s az ápolónőtől savanyu káposztát kért vacsorára.

Az ápolónő nem merte a kívánt ételt odaadni, mielőtt meg nem kérdezte az orvostól, hogy ehet-e a súlyos beteg savanyu káposztát? Az orvos úgy válaszolt, hogy: adhatnak már bármit annak a szegény bosnyáknak, már semmi sem használ, de sem nem árt neki.

A bosnyák katonára megkapta a kívánt savanyu káposztát, sőt meg is repetáltatta az ételt s kivánságára az ápolónő még egy tányérral táltal a „haldoklóknak.”

Az orvosnal van egy nagyobb hatalom, amely néha megfordítja a beteg állapotát s haldoklókból — még egy-két nap alatt is — egészséges ember lesz.

Igy történt ez a bosnyák bakával is, aki néhány nap mulva egészségesen hagyta el a kórházat s ma a galíciai fronton küzd.

Az olasz király genealogiája. Az olasz királyi családi ereiben nem tiszta olasz vér csörgedez s bár a genealogiája nem olyan világos és egyenes, mint a caré, vagy az angol királyé, mégis — amiről talán

csak nagyon kevesen tudnak, — az olasz király 16 öse közül 9 német származású és csak hét olyan öse volt, akik nem német származásúak. Az olasz király egyik öse volt I. Maximilián bajor király is, úgy hogy Victor Emanuel olasz király harmadfokú unokatestvére Rupprecht bajor trónörökösnek. Az orosz cár öseinek vére hatvanhárom-hatvanegyed részben orosz, illetőleg Ramanov, — míg ellenben az angol király ösei visszafelé számítva hat generációt át (64 ös) tiszta németek és hogy egy csöppnyi skót vér legyen az ösökben kimutatható, még jóval messzebbre kellene visszamenni. A mostani orosz trónörökös ereiben még több német vér van mint a caréban, mert hiszen anyja tudvalevőleg ismét német és pedig egy hesseni hercegno s így az orosz trónörökös vérének százhuszonnyolcad része, míg a többi mind német eredetű. A jövőendő angol király — a mostani welsz herceg — ereiben pedig némi magyar vér is csörgedez azon a révén hogy a mostani angol király, nének, született Teck Mary hercegnőnek nagyanyja született Rhédy grófnő volt. Az olasz király ösei különben aligha fognak valami nagyon megörülni annak, hogy most odasorakozik melléjük egy montenegrinus is. Ennek az országnak uralkodó családja ugyanis genealogiai tekintetben nem igen válik diszere egy öseire bűszke uralkodócsaládnak, mert hisz a fekete hegyek közt az olaszok szerint is mindig csak rablók és kecskepásztorok tanyáztak s Nikita is ezek közül való, aki csak „pick auf” mászott fel a királyság uborkafájára.

igen sok esetben csak régi áruikat kapják üzletfeleiktől s a hazson szédítő percentje a feldolgozók és közvetítők kezébe jutott. Így például a nyestertermelő, a gyapjura megcsinálta a köstést a normálisnál alig valamivel magasabb áron még az ősz folyamán holott, a gyapjú ára azóta 2—600 perccenttel emelkedett. Ide tartoznak továbbá a kisebb cégek is, melyek ma megfeszített erővel igen sok helyen fogoly-, vagy katonai erővel dolgoznak, forgalmuk sok százsorosan megnövekedett munkabérelket alig hogy emelték s néhány hónap alatt százezerreket szereztek.

Igen sok ember van nálunk is, kiket a háboru tett milliommossá a méltányosság most azt követeli, hogy váratlan milliójökjövödelmeik egy bizonyos percentjét visszaadják a hazának.

Kitüntetett tábori lelkes. Szokatlan kitüntetés érte Kun Lajost, a 17. honvéd gyalogezred hős tábori lelkesét, aki a háboru kezdete óta teljesít szolgálatot. A vitéz pap, akiért ezrede valósággal rajong, katonáival együtt fekszik a lövőárookban, s bekötözi a megsebesült bajtársait. Legutóbb pedig egy századot ő vezetett rohamra, amely fényes sikerrel végződött. Ezért kapta a kitüntetését. A király a Signum Laudissal ékesítette fel, tehát olyan kitüntetéssel, amelyet csak ka-

Hol van Szehérvár átírata?

Az aradi Függetlenség írja: Szerencsésen lezajlott a város júliusi közgyűlése anélkül, hogy a tanács a törvényhatósági bizottság plénuma élé terjesztette volna Szekesfehervár törvényhatóságának hazafias és igazságos szellemű átíratát a nélkülözhető városi tisztviselőkről, akik tartalékos tiszték, mégis itthon piszkálják a körmüket és a fogukat, mert munka alig akad a városházán, ellenben a harctéren a nyakunkban van a muszka, a talián, a rác, francia, belga, angol stb., szóval majdnem az egész világ.

Más városok és vármegyék törvényhatósági bizottságai egymásután feliratban kéri a kormányt, hogy soroztassa be az összes katonaköteles városi, illetve megyei tisztviselőket, addig Aradon néhány főtisztviselő még mindig hadmentességet élvez, holott lsten és ember előtt világos, hogy éppen nem nélkülözhetetlenek a városházán.

Ha így áll a dolog az aradi városházán, igaz van a Függetlenség újságnak, hogy példát vehetne a mi tisztviselőink-től.

Hadiadó.

Az 1914. évi 46. tc. alapján készített hadi jövedelemadó javaslatokat tartalmazó lajstromot július hó 17-től 24-ig bezárológ 8 napra a városház 1. emelet 8. szám alatt közzémlére tették ki, hogy azt mindenki megtekinthesse, s esetleges észrevételeit minden adóköteles megtehesse. Az észrevételeket az adókövetés megkezdéséig f. évi július hó 26-ig, irásban a helybeli m. kir. pénzügyigazgatóságnál, utóbb akár szóval, akár irásban az adófelszámolási bizottságnál terjeszthetők elő. Az aláírás nélkül benyújtott észrevételeket a tárgyalás során nem veszik figyelembe.

HIREK. Napló.

Amit mi idehaza hónapok óta rebesgettünk, az most Németországban, a megvalósulás stádiumába jutott s így reményünk lehet, hogy bár ölomlábakon, de azért hozzánk is eljut egyszer valahára.

A német szövetséges államok pénzügyminiszterei közöstárgyalások alapján megegyezésre jutottak, hogy a háboru alatt és miatt hirtelen nagy nyereséghez jutott cégeket és magánosokat váratlan jövedelmük és meggazdagodásuk arányában meg fogják adóztatni.

Az új adó alanyai első sorban a hadseregszállítók lesznek. Azok a hadseregszállítók, akik tisztességes maradtak s a tisztességes üzlet mellett is milliójök hasznokhoz jutottak. Mert a háboru idején az egyes cégek és üzletek normális forgalma hihetetlen arányokat öltött s a nagy forgalom következtében óriási jövedelmet jelentett a tulajdonosok számára. Ilyenek — elsősorban az ipari cikkek előállítói: a posztószörme-, bőr-, gummi-, kötszer-, stb. gyárosok, kik a évtizedek óta megtörmött raktáraikat egy pillanat alatt eladhatták, kiürtítették, sőt újabb megrendelések által valóssággal olyan termékeket adhattak el előre, melyek még a nyestermelők kezéből sem kerültek ki. Ilyenek továbbá azok a cégek, melyek a hihetetlen módon megnövekedett hadsereg élelmezését látták el. Ide bekapcsolódnak a nyestertermelők, is, bár ezek régebbi megállapodások szerint

Hétfőn és kedden.

Mindkét napon csak egy-éőadásban: este 9 órakor! fényes, művészi moziesteményei

A mi

hadseregünk

két részben 100 szines vetített képpel. Irta: Sgardelli Caeser, m. k. honvédszázados

ezt követi

Drinápolyi titok...!?

Gyönyörű, izgalmas kémdráma 3 felvonásban. (1100 méter.)

A legragyogóbb dán film! A legkiválóbb Nordisk moziestemészek föllépte! — A háboru páratlanul érdekesítő, élethű epizódja!

Mai műsorunk a mozik legkiválóbb slágere!

tonatiszt szokott kapni. Ez az első eset, hogy tábori lelkeség megkapta. Kün most szabadságon van, mert a sok küzdelem egészségét megrongálta.

— **Uj plebános.** Rác Endre kanonoki kinevezésével megüresedett csákvári plebániára a kegyuri bemutatás alapján a megyéspüspök Szabó Jenő magyarálmási plebánost nevezte ki.

— **Elióléptetések** Laczkovits Béla és Petrich Nándor 69. gy. e-beli zászlósok hadnagyokká léptek elő.

— **Hösein.** A király az ellenséggel szemben vitéz és eredményes magatartása elismerésül Baumann Ede 35. gy. e-beli alezredest a hadiékítményes vaskoronarend 3. osztályával tüntette ki. — **Holzer** Károly 13. h. e-beli százados pedig a Sigmund Laudis kapta.

— **Emléket a vármegyei kórház alapítójának.** Fejérvármegye hatalmas, modern kórházának alapját Csalai Kégl György nagybirtokos tette le kétszáz ezer koronás adományával. Eddig azonban a vármegye még semmiféle emléket nem állított neki fejedelmi adományáért. Vermes Mihály ügyvéd beadványt intézett a vármegyéhez, amelyben felhívja ezen mulasztásra figyelmét, s azt ajánlja, hogy a kórházban emléktáblán örökítsék meg Kégl jótékonyágát.

— **Adomány.** Schlamadinger József Simor-utcai vaskereskedő cég a cs. és kir. Csapatkórház oltárának díszítésére egy díszes keresztet és gyertyatartókat ajándékozott.

— **Öngyilkosság Mórón.** Manner Ferenc, 72 éves iztiméri asztalos egy évvel ezelőtt jött haza Amerikából, ahol keserves munkával mintegy ezerhatszáz koronát takarított meg. Ahelyett, hogy ezen összeget kamatoztatta volna, az ivásnak adta magát. Mult hó 2-ik felében eltűnt a faluból és a határban levő harasztírdőben végezt magával. Hogy mi módon, nem volt kipuhatolható, mert erősen feloszlott hullájára csak e hó 10-ikén akadt rá a község gulyása.

— **Szerzetesek a harctéren.** A Pázmány Védőiroda kimutatást tesz közzé Németország, a magyar és osztrák monarchia hithirdetéssel foglalkozó fényszerzetrendjeinek a haza szolgálatában álló tagjairól. A rendelkezésre álló adatok szerint eddig 3245 szerzetes teljesített szolgálatot, részint mint tábori lelkes, részint mint betegápoló és a laikus testvérek mint harcosok. A szerzetesek közül elesett 77, megsebesült 184, eltűnt 47, megbetegedett 149. A vaskeresztet megkapta 107 szerzetes, egyéb érdemrendet és vitézségi érmet kapott 327. Ezenkívül a különböző szerzetesrendek 75 rendházában 67.523 sebesült katonát ápoltak a háború kitörése óta.

— **Adomány.** A Bicskei — Sárbovárdi vasút részvénytársaság igazgatósága abból az alkalomból, hogy a 17. honvéd gyalogezred önkéntesei háborús célra művészeti rendeztek, a nemes ólra 50 koronát küldött Szaák Elemér honvéd századosnak, az önkéntesek tisztánfolyama parancsnokának.

— **Katonatemetések.** Holb Kristóf 17 honvéd-nagyszékelyi lakos a harctéren kapott betegsége következtében elhunyt. Temetése július hó 19-én d. u. 2 órakor volt a Szt. György kórház halottsházából.

Wiskowski Piar orosz hadifogoly a harctéren kapott lösebe következtében elhunyt. Temetése július hó 20-án d. u. 2 órakor lesz a Szt. György-kórház halottsházából.

— **Szerencsétlenség a cséplőgépnél.** Halász Boldizsár Kovacs-mester a Mórhoz tartozó Kőrös-püspötán dolgozott a cséplőgépnél. Hétfőn a gép tetején volt a munkája, véletlenül megcsuszott s oly szerencsétlenül esett le a földre, hogy jobb halántékcsonkját eltörte. Az első orvosi vizsgálat szerint valószínűleg nyakcsigolyáját is eltörte s így életbemaradásához kevés remény van.

— **Elutasított fellebbezés.** Mint ismeretes, a rendőrség a háborúra való tekintettel a vendéglők záróórát korlátozta, és ez ellen érdekeltek a belügyminisztériumhoz fellebeztek. A miniszter leirta ma érkezett meg, s a rendőrség intézkedését jóváhagyta.

— **Ludat loptak.** Hübscher Jenő d. v. rakárnoktól az éjjel ismeretlen tettesek 13 ludat elloptak. A rendőrség keresi a ludatlovajokat.

— **Gazdáknak fontos.** Miként lehet felhasználni vagy eladni az új termést? A kormány 2070 sz. alatt rendeletet adott ki, amelyben szabályozza az új termék forgalmát és fogyasztását. A rendelet intézkedéseinek betartását súlyos büntetésekkel igyekszik biztosítani. Ugy a termelőnek, mint a fogyasztónak nagy érdeke tehát, hogy a rendeletet jól ismerje és megértse. Ezt a célt szolgálja a Katolikus Népszövetség a fenti címen megjelent röpiratával, amelyben alapos, kimerítő és közérthető magyarázatot adja a rendeletnek. Közli egyszerismind a röpirat az egész országra megállapított hatósági árakat a búzára, a rozsrá, a kétszeresre, árpará, zabra vonatkozólag. A röpiratot a Népszövetség a postaköltség bekvüldése ellenében bárkinek megküldi. Egyes példányok rendelkezésére 10 filléres bélyeget kell bekvüldeni, 50 példánynál 1 koronát, 100 példánynál 1 korona 30 fillért. Minden további 100 példány után 1 koronát. Megrendelhető ezen a címen: Katolikus Népszövetség, Budapest, Ferenciek tere 7.

— **Ujtás a női reform fűzők tere;** gyári lerakatot sikerült szerezni oly higiénikus „Rádium” reform-fűzőkből, melyek a gyomrot teljesen szabadon hagyják, csak a hasat és csípőt fűzik, kényelmes járást és szabad mozgást biztosítanak, ülésnél nem hátrányosak. — Vételnél feltétlen csak „Rádium” fűzőt tessék kérni! Egyedüli elárúsítás egész megyére Vermes Frigyesnél. Blous-ujdonosságok állandó rakatáron.

— **Olcsóbb lett a szpiritusz!** Mai naptól kezdve LITERJE I KORONA 30 FILLER Langráf Gábor és Fia gépszij és bórkereskedésében. Jókai-utca 8. Telefon 100.

PIUMEI kávébehozatal
SZÉKESFEHÉRVÁR
:: (BARÁTOK ÉPÜLETE) ::
Pörkölt kávékeverékei utolérhetően! Saját villamos kávégyapörkölt! Telefon 250.

Kréme de lactaine saját nemében páratlan hatású arcbőrzsépfő, finomított készítmény, ezen tejkrém teljesen árthatatlan, a bőrt egyszerű használat után bársny pu, hává teszi, pattanásokat, szeplőfoltjokat gyorsan elmulasztja. Kapható **Szűcs Róbert** Magyar Korona gyógyszerárában Kossuth-utca sarkán. Ára 1 kor. 20 fillér.

Hirdetmény.

A helybeli állami javítóintézetnek 150 köbméter, lehetőleg cser-tüzfűtára van szüksége. Aki ezt akár egyszerre, akár részletekben szállítani hajlandó, szóval, vagy írásban jelentkezzen az intézet igazgatójánál.

A szfhevári kir. javítóintézet igazgatója.

APRÓHIRDETESEK.

Bárminemű eladásnál és vételnél a legelőszerebb és legolcsóbb az apróhirdetésekből hirdetni. Egyszeri apróhirdetés két sorig 40 fillér, vastagabb betűkkel 80 fillér. Minden további sor 10 fillér. Apróhirdetéseket mindenkor előre fizetendő és a megjelölt apróhirdetéseket után igazoló lapokat senkinek sem küldünk. Hirdetési helyek bérleténél nagyobb árengedmények vannak. Hírszöveg között rendezett betűkkel a hirdetés soronként 40 fillér, vastagabb betűkkel 60 fillér Olyan hirdetéseket, amelyek a közérkölcset sértik, vagy bármi okból a sajtótörvénnyel ellenkeznek, nem közlünk. Ezen kikötés a nyiltéri hirdetésre és nyilatkozatokra is vonatkozik.

Két jó fut felveszek fűszerzetembe gyakornoknak, 3-4 középiskola megkvántatik. Illés Károly, Háltér 12.

Erősebb mindeffü felvétetik Illés Károly fűszerkereskedésébe, Háltér 12.

Egy csinos takareküzhegy a legelőkelőbb urházba is megfelel, átalakítás miatt eladó. Cim a kiadó hivatalban.

Rákóczi-utca 31. sz. alatt egy 3 szobás utcai lakás külön bejárattal üvegfolysóval és mellékhelyiségeivel augusztus 1-re, esetleg azonnal is kiadó. — Ugyanott egy 2 szobás utcai lakás külön bejárattal üvegfolysóval a Gáz-utca felől augusztusra kiadó.

Csizmadia segédek, elsőrendű munkásokat hét korona fizetéssel és egy fiatal hetimunkást felvesz Natkay Kálmán Adonyban. (Fejérmegye.)

Makulatur papir eladó. Cim a kiadóban.

Csinos családi-ház modern berendezéssel, parkírozott udvarral kiadó. Tudakozódní Szegényei Marich-utca 1. szám alatt Vekerle Ferencnél.

Egy ügyes fűtő állást keres. Tobak-utca 11.

Balatonfüreden nyaraló kényelmes berendezéssel, fürdőkabinnal olcsón bérbévehető. Cim a kiadó hivatalban.

Egy jó harbol való fiu tanulónak felvétetik Gebauer Testvérek bodegájában. Kossuth-utca.

Egy jó fiu felvétetik Budai-ut 6. szám alatti tőzsdében.

Gyümölcs-utca 29. szám alatt egy 2 szobás lakás előszobával és minden hozzátartozóval együtt minden órában kiadó.

Csinosan burorozott szoba kiadó. Széchenyi utca 26.

Kitűnő fajú ribizli, malna, körte, idei burgonya, fejessaláta, velőborsó stb. kapható Széchenyi utca 26. sz. alatt. Ugyanott 8—10 kocsi trágya eladó.

Telefon 233. — Telefon 233.

Hétfőn és kedden, jul. 19 és 20.

A SZIKRA

(vagy a tökéletes asszony.)

Modern társadalmi dráma 3 felvonásban. Remek tengerfelvételekkel.

Pótműsor: 1. Egyszer volt, bájós gyermeképp 2 részben. 2. Pali kővé meredt. 3. Eredeti harctéri felvételek.

Naponta 2 előadás
7 és 9 órakor.

Általános Bank és Takarékpénztár r. t. Székesfehérvár, Nádor-utca.

Betéteket elfogad előnyös kamatozás mellett.

Váltókat leszámítol.

Értékpapirokat vesz és elad. Sorsjegyeket csekély foglaló befizetése mellett elad s a hátralék tetszés szerinti összegben törleszthető.

Kisorsolt sorsjegyeket és szelvényeket bevált.

Külföldi pénznemeket vesz és elad.

Tőzsdéi megbízásokat pontosan teljesít.

SZÜLŐK FIGYELMEBE

A Székesfehérvári Diák-Otthon polgári isk. előkészítő tanfolyamára

megkezdődtek a beiratások. A beiratásokat WEISENFELD JÁNOS igazgató-tanító (Rákóczi-u. 8. városi községi elemi népiskolában) naponként d. e. 11—12-ig és d. u. 3—5-ig eszközöl.

Beiratási-díj 10 korona.